

આપના માટેની બિજ્યગરણી

Know Your Future Definately

મૂળગ્રંથ
શ્રીમહાવીરચરિયાં

મૂળગ્રંથકાર
શ્રીનેમિચન્ડ્રસૂરિજી

ભાવાનુવાદ
પ્રિયમ્

The secret of the

FUTURE

પરમ કૃપાળુ પરમાત્માએ
કેવળજ્ઞાનના અરીસામાં
આપણો આગામી જન્મ તો જોયો
પણ
દરેક જીવના આગામી જન્મની વાત કરવી
એ તો શી રીતે શક્ય બને ?
અને
એ કરુણાસાગરને
માત્ર ભવિષ્ય જ ન'તુ ભાખવું
પણ ભવિષ્ય સુધારવું પણ હતું
એ માટે
એમણે એથું જ્ઞાન આપ્યું
જેમાં બધાં જ જીવોના
આગામી જન્મો સમાઈ જય.

Here is that cream

Have it

Take the benefit of it.

Wish you all the best.

સંપદ કમ્મપરિણિં નિસામેહિ –

કમ્મેણ વિચિત્રેણં સંસારં ભમઙ ચઉગાઇસમેયં ।

વિવિહાઓ અવત્થાઓ પાવડ જીવો સકમ્મેણં ॥૩૭૪॥

જાત જાતના કર્માને કારણે જીવો ચાર ગતિના સંસારમાં ભટક્યા કરે છે અને પોતાના જ કર્મથી જાત જાતની અવસ્થાઓને પામે છે.

તથાહિ –

જો મારાઓ જિયાણં પરધણપરદારહિંસાઓ ચમડો ।

મહઆરમ્મપરિર્ગહસતો મુળિરિંસણપરો ય ॥૩૭૫॥

કુળિમાહારપસંગી તન્દુલમચ્છો વ્વ રૂદ્ધપરિણામો ।

મિચ્છદિદ્વી મરિતં દુહપરે જાઇ સો નરએ ॥૩૭૬॥

જે જીવોને મારે છે, બીજાની સંપત્તિ અને બીજાની પત્નીને લઈ લે છે, જેને ભયંકર ગુસ્સો આવે છે, મોટી હિંસા ને મોટા વૈભવ પાછળ જે પાગલ છે, જે મુનિઓની નિંદા-કુથલી કરે છે, જે માંસાહાર કરે છે, તંદુલ મતસ્ય જેવા જેના ભયંકર વિચારો છે, કે ‘આ મોટા માછલાની જયાએ હું હોઉં તો બધાં ય માછલાઓને ચાવી ખાઉં એકે ય ને ન જવા દઉં.’ ને જેને જિનવચન પર શ્રદ્ધા નથી, એ મરીને નરકમાં જાય છે, જ્યાં દુઃખ સિવાય બીજું કાંઈ જ નથી.

તત્થવિ –

પઢમમસજી બીયં સિરીસિવા પક્ખિવણો ય તઝ્યમ્મિ ।

સીહાઇયા ચઉત્થિં ઉરગા પુણ પશ્ચમં જન્તિ ॥૩૭૭॥

છટું ચ નરિત્થીઓ મચ્છા મળ્યુયા ય સત્તમં નરયં ।

ઉછોસેણં એસા ભળિયા નરયમ્મિ ઉપ્પત્તી ॥૩૭૮॥

તેમાં પણ અસંજી, મનરહિત પંચેન્દ્રિયો વધુમાં વધુ પહેલી નરકમાં જાય છે. સરડા વગેરે સરીસૃપો વધુમાં વધુ બીજી નરક સુધી જાય છે, એમ પંખીઓ ત્રીજી નરક સુધી, સિંહ વગેરે ચોથા નરક સુધી, સાપ પાંચમી નરક સુધી, મનુષ્ય-સ્વીઓ છટઠી નરક સુધી તથા માધ્યલાઓ અને મનુષ્યો સાતમી નરક સુધી જઈ શકે છે.

અદૃજ્ઞાણોવગયા પરદુકસુપ્પાયગા નિયડિબહુલા ।
બહુમોહઽભ્રાણપરા જીવા તિરિયતણમુવેન્તિ ॥૩૭૯॥

જેઓ આર્તધ્યાનમાં દુબેલા છે એટલે કે ગમતી વસ્તુ મને ક્યારે મળે એનો વિચાર કરે છે કે આણગમતી વસ્તુ ક્યારે ટળે એની ચિંતા કરે છે અથવા તો હાય હાય આ દુઃખ ક્યાં આવી પડ્યું એવો અફ્સોસ કરે છે કે મારા ધર્મથી મને આવું આવું સુખ મળો એવો સોંદો કરે છે. તે જીવો તિર્યંગતિમાં જન્મે છે. પૃથ્વી-પાણી-અજિ-વાયુ-વનસ્પતિના જીવો કીડા-મકોડા-માખી-મયછર વગેરે જીવો કૂતરા, ગાય, હાથી, ઘોડા વગેરે પશુઓ અને કબૂતર, ચકલી વગેરે પંખીઓ આ બધાં તિર્યંગતિના જીવો છે. જેઓ બીજાને દુઃખ આપે છે, જેઓ છળ-કપટ બહુ કરે છે, જેઓને બહુ મોહ અને અજ્ઞાન હોય છે, એ જીવો પણ તિર્યંગતિમાં ઉત્પન્ન થાય છે.

અપ્પકસાયા દાણુજ્જયા ય ખમવિણયમદ્વવપહાણા ।
દક્ખિખળણપરા પર્યર્ઝએ ભદ્રગા જન્તિ મણુયતં ॥૩૮૦॥

ગુસ્સો, અભિમાન, કપટ કે લોભ આ બધું જેમને બહુ નથી હોતું, જેઓ દાન આપવામાં તત્પર છે, સહનશીલતા, વિનય અને કોમળતા જેમનો સ્વભાવ છે, જેઓ કોઈની ભાવનાને ઠેસ નથી પહુંચાડતા જેઓ પ્રકૃતિથી જ સારા-સજ્જન છે તેવા જીવો માનવ અવતાર પામે છે.

જે ય મહત્વયધારી અવિરયસમ્મા ય દેસવિરયા ય ।
જિણપૂર્યણદાણરયા બાલતવાડકામનિજ્જરણા ॥૩૮૧॥

પરિણામવિસુદ્ધીએ દેવાઉયકમ્મબન્ધજોગાએ ।

નરપત્રિનિદ્યતિરિયા સુરગઝગમણં સમજીન્તિ ॥૩૮૨॥

જેઓ મહુષતધારી મુનિ ભગવંતો છે, જેઓ દેશવિરત કે અવિરત શ્રાવક છે. જેઓ જિનપૂજામાં અને દાન આપવામાં તત્પર છે. જેઓ અજ્ઞાનતપ કરે છે કે ઈચ્છા વિના પણ ખૂબ સહન કરે છે, તેવા મનુષ્યો અને પંચેન્દ્રિય તિર્યથોને દેવલોકના આયુષ્યને બાંધવા યોગ્ય શુભ ભાવો આવે તો તેઓ દેવલોકમાં દેવ તરીકે જન્મે છે.

અવિય -

સાહૂ જા સવ્વદું સોહમ્મા જાવ અચ્ચું સહ્નો ।

વાવજ્ઞાદંસણો વિ હુ મુળિલિઙ્ગી જાવ ગેવેજો ॥૩૮૩॥

પત્રિનિદ્યાઓ તિરિક્ખો ગુણધારી જાઇ જા સહસ્રારં ।

પરિવાયગા ય બમ્મે જોઇસિએ તાવસા જન્તિ ॥૩૮૪॥

મુનિવરો ઉત્કૃષ્ટ દેવલોક = સર્વાર્થસિદ્ધ સુધી જાય છે. મુનિવરો ઓછામાં ઓછું પહેલા વૈમાનિક દેવલોક = સૌધર્મ સુધી જાય છે. શ્રાવક વધુમાં વધુ બારમા વૈમાનિક દેવલોક = અચ્યુત સુધી જાય છે. શ્રાવક ઓછામાં ઓછું સૌધર્મ સુધી જાય છે. સાધુવેષધારી મિથ્યાટષી હોય તો ય વધુમાં વધુ ગ્રૈવેયક દેવલોક સુધી જાય છે. ગ્રૈવેયક એ ઉત્કૃષ્ટ દેવલોકની નીચેનો દેવલોક છે. દેશવિરતિધર = વ્રત-પચ્યકખાળાવાળા પશુ-પંખીઓ આઠમા વૈમાનિક દેવલોક = સહસ્રાર સુધી જાય છે. પરિગ્રાજકો = અમુક ધર્મના સંન્યાસીઓ પાંચમા વૈમાનિક દેવલોક = બ્રહ્મલોક સુધી જાય છે. તાપસો = અમુક ધર્મના બાવાઓ વધુમાં વધુ સૂર્ય/ચન્દ્ર/ગ્રહ/નક્ષત્ર/તારા = જ્યોતિષ દેવલોક સુધી જાય છે.

બાલતવે પડિબદ્ધા ઉક્કડરોસા તવેણ ગારવિયા ।

વેરેણ ય પડિબદ્ધા મરિં અસુરેસુ ગચ્છન્તિ ॥૩૮૫॥

જેઓ સમ્યજ્ઞર્શન વિના તપસ્યામાં રાચે છે, જેમનો ગુર્સ્સો બહુ ઉગ્ર છે, જેમને તપનો બહુ અહંકાર છે, જેમને વેર બાંધતા વાર નથી લાગતી તેઓ કદાચ દેવલોકમાં જાય તો ય હુલકા દેવલોકમાં = અસુરનિકાયમાં જન્મે છે.

રજુર્ગહણે વિસભક્ખણે ય જલણે ય જલપવેસે ય |
તપહાછુહાકિલન્તા મરિકુણ હોન્તિ વન્તરિયા ॥૩૮૬॥

જે ફાંસો ખાય, ઝેર ખાય, બળી ભરે, પાણીમાં તુબી જાય કે ભૂખ-તરસથી મરી જાય તેમને જો મરતી વખતે શુભ ભાવ હોય તો તેઓ મરીને સૌથી હુલકા દેવલોક = વ્યંતરનિકાયમાં જન્મે છે.

અસઢા વિણયપહાણા સુસહાવા અપ્પલોહ ખમજુતા |
સચ્ચવ્વયા અચવલા મહિલા પુરિસત્તણમુવેઝ ॥૩૮૭॥

એવી નારી જેનામાં કોઈ છળ-કપટ નથી, જેનામાં વિનય ખૂબ છે, જેનો સ્વભાવ સારો છે, જેને બહુ લોભ નથી, જે ક્ષમાનો ભંડાર છે, હુંમેશા સાચું બોલે છે અને જે ચંચળ નથી, તે બીજા જન્મમાં પુરુષ થાય છે.

અલિયબ્ધક્રવાણરાઓ અસચ્ચભાસી ય ચશ્મલસહાવો |
સાહસકારી પરવશ્ચણો ય પુરિસો હવઝ મહિલા ॥૩૮૮॥

જે બીજા પર ખોટા આરોપ ચડાવે છે, જે ડગલે ને પગલે ખોટું બોલે છે, જેનો સ્વભાવ ચંચળ છે, જે હિત-અહિતનો વિચાર કર્યા વિના કામ કરે છે અને જે બીજાને છેતરે છે એવો પુરુષ બીજા જન્મમાં સ્ત્રી થાય છે.

જો તુરયવસહમહિસાઇયાણ નિલુછ્છણં કુણઝ કૂરો |
ઉછડમોહો ય તહા જીવો સંઢત્તણમુવેઝ ॥૩૮૯॥

જે ફૂર વ્યક્તિ ઘોડા, બળદ, પાડા વગેરેને ખસીકરણ કરે છે અને જેનો મોહ ખૂબ ઉત્કટ છે તે બીજા જન્મમાં નપુંસક થાય છે.

પુઢવાઈવહનિરાઓ પરલોયં નેય મળણએ મૂઢો ।

અઝસિંકલિટુકમ્મો અપ્પાઊ સો ભવે પુરિસો ॥૩૧૦॥

જે વ્યક્તિ પૃથ્વી-પાણી-અગ્નિ-વાયુ-વનસ્પતિના જીવોની હિંસા કર્યા કરે છે જેનું અજ્ઞાન એટલું ગાઢ છે કે એ પરલોકમાં માનતો જ નથી. જેના કર્મો ખૂબ જ ભારે છે એ ટૂંકા આયુષ્યવાળો થાય છે.

સીલવ્વયર્ખન્તિજુયા અણુકમ્પાસંજુયા મહુરભાસી ।

પાણિવહાઓ નિયતા દીહાઊ જન્તુણો હોન્તિ ॥૩૧૧॥

જેમની પાસે સારું શીલ, સુંદર પ્રતો અને સહુનશીલતા છે, જેમના હૃદયમાં કરુણા છે જેઓ મીઠું બોલે છે જેઓ જીવોની હિંસા કરતા નથી એવા જીવો લાંબા આયુષ્યવાળા થાય છે.

સયણાસણવત્થં વા ભત્તં પત્તં ચ ઓસહં પાણં ।

સાહૂણ દેઝ તુદ્ધો સો ભોગી જાયએ પુરિસો ॥૩૧૨॥

જે ખૂબ પ્રસન્તતાથી સાધુઓને મકાન, બેઠક, વસ્ત્ર, પાત્ર, ગોચરી-પાણી અને ઔષધ આપે છે તે જીવને બીજા જન્મમાં મનગમતા વિષયસુખો પ્રાપ્ત થાય છે.

દેઝ ન નિયયં સન્તં દિન્નં હારેઝ વારએ દિન્તં ।

દેઝ ય અમણુન્નં વા ભોગોહિં વિવજિઓ હોઝ ॥૩૧૩॥

જે પાતાની પાસે હોવા છતાં સાધુઓને ન આપે, અથવા તો આપીને પાછું લઈ લે, અથવા તો કોઈ આપતું હોય એને અટકાવે, અથવા તો ખરાબ વસ્તુ આપે તેને મનગમતા વિષયસુખો મળતા નથી.

અગુણો વિ ગચ્છિઓ જો અપ્પં સંથુણઝ નિન્દઝ ગુણઙું ।

માણી વિડમ્બાઓ જો સો આયઝ દુબ્ભમગો પુરિસો ॥૩૧૪॥

જેનામાં ગુણો નથી, તો ય અહુંકારનો પાર નથી, જે પોતાના વખાણ

કર્યા કરે છે જે ગુણ સમૃદ્ધ આત્માની નિંદા કરે છે આ રીતે જે અભિમાની સ્વ-પરની વિંબના કરે છે, તે બીજા જન્મમાં કમનસીબ થાય છે. એ ડગલે ને પગલે ઠોકરો ખાય છે.

ગુરુદેવાણં ભત્તો વિણયપરો ખનિતજુત મિઉભાસી ।
સવ્વજણપ્પિયકારી સો પુરિસો જાયએ સુહગો ॥૩૯૫॥

ગુરુ અને ભગવાન પ્રત્યે જેને ભક્તિભાવ છે, જે વિનયમાં તત્પર છે, જેના હદ્યમાં ક્ષમા છે, જેના વચનમાં કોમળતા છે, જે બધા લોકોને પ્રિય થાય એવું કામ કરે છે, તે બીજા જન્મમાં સદ્ગનસીબ થાય છે, એની દરેક ઈચ્છાઓ સફળ થાય છે.

જો પઢાય સુણાય ચિન્તાય અન્ન પાઢેય દેય ઉવાસં ।
સુયગુરુભત્તીજુતો મરિતં સો હોય મેહાવી ॥૩૯૬॥

જે જિનવચનનો અભ્યાસ કરે છે, જે એને સાંભળે છે, જે એનું ચિંતન કરે છે, જે બીજાને એ ભાણાવે છે, ને એનો ઉપદેશ આપે છે, જ્ઞાન અને ગુરુ આ બંનેનો જે ભક્ત છે. તે બીજા જન્મમાં ખૂબ બુદ્ધિશાળી થાય છે.

તવણાણગુણસમિદ્ધં અવમજ્ઞાય વદ્વાઈ ય વિઘમ્મિ ।
પઢણસવણાયાણં દુમ્મેહો હોય સો પુરિસો ॥૩૯૭॥

તપ અને જ્ઞાન ગુણથી સમૃદ્ધનું જે અપમાન કરે છે, જે એમની આરાધનામાં વિધન કરે છે, એમને ભણતા-શીખતા-સાંભળતા અંતરાય-ખલેલ કરે છે, એ બીજા જન્મમાં ખૂબ જ મંદબુદ્ધિવાળો થાય છે.

પક્ખીણ સાવયાણ ય વિચ્છોહં ન ય કરેય જો પુરિસો ।
જીવેસુ ય કુણાય દ્વયં તસ્સ અવચ્વાઇં ન મરન્તિ ॥૩૯૮॥

પશુ-પંખીઓના બચ્ચાઓને જેઓ તેમની માતાથી છુંટા પાડતા નથી અને જે જીવદ્યા કરે છે, તેના સંતાનો મૃત્યુ પામતા નથી.

જો પરછિદ્વાઇઁ અદિદ્વયાઇઁ દિદ્વાઇઁ જમ્પિ અણજો ।
છાયાભંસપયતો જચ્ચનંદો હોઇ સો મણુઓ ॥૩૯૧॥

જેણે બીજાના દોષો ન જોયા હોય તો ય જોયા છે એમ કહે, જે દુર્જન-અનાર્ય હોય, જે બીજાની શોભામાં ભંગાળ પાડતો હોય, તે બીજા જન્મમાં જન્મથી જ આંધળો થાય છે.

અસુયં પિ સુયં ભાસિ ધર્મવિરદ્ધાઇઁ કહૃઝ લોયસ્સ |
પિસુણો પરતત્ત્વલો સો બહિરો હોઇ મૂંઝો ય ॥૪૦૦॥

જેણે જે ન સાંભળ્યું હોય એ પણ મેં સાંભળ્યું છે એમ કહે અને લોકોને ધર્મવિરુદ્ધ વાતો કરે, બીજાની ચાડી-ચુગલી કરે, પારકી પંચાત કર્યા કરે, તે બીજા જન્મમાં બહેરો અને મૂંગો થાય છે.

દહણંકણઘાયણછેયણહિઁ દુકર્ચં જિયાણ પકરિન્તો |
બહુરોગી હોઇ નરો વિવરીઓ જાયઝ અરોગો ॥૪૦૯॥

જે જીવોને ડામ આપે, ધારદાર શક્થથી એમના પર ચિન્હ કરે. એમના અવયવોને કાપી નાખે અને આ રીતે જીવોને ખૂબ પીડા આપે તે બીજા જન્મમાં ઘણા રોગવાળો થાય છે અને જે આવું કશું જ ન કરે પણ જીવો પર દ્યા કરે તે નીરોગી થાય છે.

જો કુણઝ અન્તરાયં ધણજ્જણે ણાસગં વ્વ અવહરઝ |
પરધણહરણપસત્તો દોગચ્ચં લહઝ સો પુરિસો ॥૪૦૨॥

જે બીજાને પૈસા કમાવવામાં અતંરાય કરે, બીજાએ વિશ્વાસથી મુકેલી થાપણને જે હડપ કરી લે, બીજાના ધનને ચોરી લેવામાં જે તત્પર હોય તે બીજા જન્મમાં ગરીબ થાય છે.

મહુઘાય અગ્નિદાહં વહણ જો કુણઝ ઇત્થિયાઈં |
બાલવણસ્સિધાઈ કુટ્ટી સો જાયએ પુરિસો ॥૪૦૩॥

જે મધ્યપૂડાનો ઘાત કરે, જે જંગલ વગેરેમાં આગ લગાડે, જે સ્વી વગેરેની હત્યા કરી નાંબે, જે બાળકોની હત્યા કરે કે જે વૃક્ષોને કાપી નાંબે તેને બીજા જન્મમાં કોઢ રોગ થાય છે.

જો મહિસ ખરં કરહં અહુભારારોવળો પીડેઝ ।

અહવા મળુસ્સજાં સો પુરિસો ખુજ્જાઓ હોડે ॥૪૦૪॥

પાડા, ગધેડા કે ઊંટ વગેરે પર જે ખૂબ ભાર ચડાવે ને તેમને દુઃખી કરે અથવા તો કુલી વગેરે નોકર પર ખૂબ બોજો ચડાવે ને એમને ત્રાસ આપે તે બીજા જન્મમાં કુખડો થાય છે. એને વાંકુ વળી ગયેલ કદ્રણું શરીર મળે છે.

મણટા વડભા ય સયા સાહૂણમણજાકારિણો હોન્તિ ।

વિચ્છોહકારયાણં ન પયાણ થિરત્તણં હોડે ॥૪૦૫॥

જેઓ સાધુઓને સત્તાવે, તેઓ બીજા જન્મમાં આંગળા વગરના અને ઠીંગળા થાય છે. જેઓ માતા અને બચ્ચાઓને/સંતાનોને છુટ્ટા પાડે તેમના સંતાનો સ્થિર થતા નથી યા તેઓ મરેલ જન્મે છે, યા નાની ઉંમરમાં મૃત્યુ પામે છે ને યા તો આજીવન માતા-પિતાથી અલગ રહે છે.

તવસીલસંજુયાણં જો જમ્પઝ વિચ્છિયં અસચ્ચ વા ।

સો પૂર્ઝમુહો જાયઝ કુણઠો પુણ પણહિઘાએણં ॥૪૦૬॥

તપ અને શીલના ધારકની સાથે જે ખરાબ રીતે વાત કરે છે, જે એમને અણગમતી વાત કરે છે, જે એમને ખોટો વાત કરે છે તે બીજા જન્મમાં ગંઢકી ભરેલા મોઢાવાળો થાય છે અને જે તેવા ગુણવાનોને લાત મેર તે બીજા જન્મમાં વિકલાંગ થાય છે.

આત્મન્ ! આ સમગ્ર જિનવચનથી આપણાએ બે શીખ લેવાની છે.

(૧) આપણો વર્તમાન પરિસ્થિતિનું સર્જન આપણે જ ભૂતકાળમાં કર્યું છે. એના માટે કોઈને પણ કોઈ દોષ દેવા જેવો નથી. આપણા જ કર્મોનું ફળ આપણે સમતા સાથે ભોગવી લઈએ તો સસ્તામાં છૂટી જઈશું. ઊંચા-નીચા થઈશું, રડશું, કકળશું ને ફરિયાદ કરશું કે એ દુઃખોથી છૂટવા નવા પાપો કરશું તો દુઃખોના ગુણાકારો થશે. આપણો કચ્ચયરઘાણ વળી જશે. Please don't be foolish..... Please.

(૨) બીજી શીખ એ છે કે આપણું ભવિષ્ય આપણા હાથમાં છે. એનું સર્જન એક માત્ર આપણને જ આધીન છે. આવતા ભવમાં આપણે ક્યાં જનમવું, કેવા જનમવું, કેવું જીવન જીવવું એ બધું જ આપણે આ જીવનમાં નક્કી કરવાનું છે.

એના વિષે આપણે કંઈ વિચારીએ કે ન વિચારીએ પણ આપણા મન-વચન-કાયાની પ્રવૃત્તિ દ્વારા સતત ને સતત એ નક્કી થઈ રહ્યું છે.

આત્મન્ ! Please, be alert, completely alert. એક હજાર CCTV cameras ની વચ્ચે માણસ જેટલો Alert થઈ જાય એના કરતાં હજારગણી Alertness હશે તો આપણું Future safe છે, તો આપણું Future Golden છે, તો આપણે સુખી જ થઈશું એ નિશ્ચત છે.

આત્મન્ ! Please, follow the Jinvachan, this is the nectar on the earth. The real nectar. This is the actual end of all the sorrows.... all the pains of all the cycle of the births & deaths.

Please, come to drink it અહીં જે વાત કરી છે તે તો ફક્ત નમૂનો છે. જિનવચન તો વિરાટ છે. એનો શબ્દ શબ્દ અદ્ભુત છે.

આત્મન્ ! કમ સે કમ તું એટલું જરૂર નક્કી કરજે કે રોજ Min.

1 hour મારે જિનવચનના અમૃતનું પાન કરવું. તારા સ્વર્ણિમ ભવિષ્યની દિશામાં આ પણ એક મક્કમ પગલું બની જશે. Wish you all the best.

પરમ તારક શ્રી જિનાજ્ઞા વિરુદ્ધ લખાયું હોય તો મિથ્યામિ દુક્કડમું.

